

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z odwołania K. W. i R. s.c. w S.  
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle  
z udziałem Prokuratury Okręgowej w Krośnie  
i R.1 s.c. w S.  
o ustalenie podstawy wymiaru składek,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13  
listopada 2024 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się K. W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w  
Rzeszowie  
z dnia 21 czerwca 2023 r., sygn. akt III AUa 598/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącej K. W. na rzecz organu rentowego 240 zł (dwieście czterdzieści złotych), wraz z odsetkami z art. 98 § 1<sup>1</sup> k.p.c. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 czerwca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w sprawie z odwołania K. W. i J. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek, z udziałem Prokuratury

Okręgowej w Krośnie oraz D. P., oddalił apelację odwołującą się K. W. od wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie z 22 kwietnia 2022 r., którym oddalono odwołania.

Odwołująca się K. W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w całości. Skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania wraz z wyznaczeniem rozprawy i przesłuchaniem powódki.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, których uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy: 1) art. 378 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c., przez brak merytorycznego stanowiska w stosunku do większości zarzutów apelacyjnych: a więc zarzutu apelacyjnego nr 1 - czyli sprzeczności ustaleń Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz Zarzutu nr 2 - w zakresie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., przez dowolną a nie wszechstronną ocenę zeznań świadka J. C.; 2) art. 45 ust. 1, 2 Konstytucji RP, przez rozpatrzenie sprawy na posiedzeniu niejawnym, co sprzeciwia się wyrażonej w Ustawie Zasadniczej fundamentalnej zasadzie, że każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie występuje zagadnienie prawne odnoszące się do stosunku prawnego art. 374 k.p.c. do art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i do przyjętego w Kodeksie postępowania cywilnego systemu apelacji pełnej, a ponadto do rocznego oczekiwania na rozprawę, przy braku możliwości zabrania głosu. Skarżąca podniosła, że Sąd Apelacyjny rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym, w sprzeczności z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i w sprzeczności z przyjętym modelem postępowania apelacyjnego. Strona powinna mieć możliwość zaprezentowania swoich racji na rozprawie apelacyjnej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., sygn. II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie

zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

Skarżąca nie zdołała wykazać występowania w sprawie wskazanej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powoływane przez skarżącą zagadnienia zostały już wyjaśnione w orzecznictwie. Jak wskazano w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2024 r., I USKP 92/23, LEX nr 3723313 regulacja art. 374 k.p.c. dopuszcza możliwość rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym na posiedzeniu niejawnym. Jest to możliwe w tych przypadkach, gdy przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Artykuł 374 k.p.c. stanowi, że sąd drugiej instancji może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne; rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w apelacji lub odpowiedzi na apelację złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że cofnięto pozew lub apelację albo zachodzi nieważność postępowania. Takie brzmienie art. 374 k.p.c. ustalone zostało 7 listopada 2019 r. na skutek wejścia w życie art. 1 pkt 134 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2019.1469). Na gruncie aktualnych regulacji Kodeksu postępowania cywilnego to sąd drugiej instancji ocenia, czy konieczne jest przeprowadzenie rozprawy np. w celu wysłuchania stron, czy przesłuchania świadków, a w przypadku niestwierdzenia takich okoliczności, może rozpoznawać

sprawę na posiedzeniu niejawnym. Regulacja art. 374 k.p.c. stanowi zatem swoiste novum, jako że dopuszcza możliwość rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym na posiedzeniu niejawnym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2023 r., II USK 231/22, LEX nr 3568160). Jest to możliwe w tych przypadkach, gdy przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Decyzja co do tego, czy sprawa nadaje się do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym, należy do sądu odwoławczego. Podkreślić jednak należy, że ustawodawca pozostawił stronie decyzję, czy jej sprawa zostanie rozpoznana przez sąd drugiej instancji na rozprawie, czy też nie. Wniosek strony jest dla sądu oczywiście wiążący i nie podlega merytorycznej ocenie.

Przyjęty przez Sąd drugiej instancji tryb posiedzenia w sprawie apelacyjnej okazał się prawidłowy, a tym samym odpadła też wstępna przesłanka umożliwiająca potwierdzenie pozbawienia strony możliwości jej praw. Sąd drugiej instancji nie naruszył bowiem przepisów, wyznaczając posiedzenie niejawne. W sytuacji, gdy zdaniem skarżącej, przeprowadzenie rozprawy apelacyjnej miało być kluczowe dla przyjętej przez nią taktyki procesowej, to powinien zostać sformułowany wniosek o przeprowadzenie rozprawy.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c.

[SOP]

[a.ł]